

สรุปมติที่ประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)
ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๕

การประชุม กสม. ด้านบริหาร ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุม ๗๐๔ สำนักงาน กสม. และการประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบออนไลน์ (Zoom Meeting) โดยมีนางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์ ประธาน กสม. เป็นประธานการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ขออนุมัติงบประมาณค่าจ้างเอกชนดำเนินงาน

ที่ประชุม กสม. มีมติอนุมัติให้นำงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนิน “โครงการเสริมสร้างความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชนสำหรับนักบริหารระดับสูง” ซึ่งเป็นโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำงบประมาณเหลือจ่ายจาก “โครงการตรวจเยี่ยมฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเพื่อรองรับหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการเสนอแนะมาตรการในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด” มาจัดสรรให้กับงานจ้างเอกชนดำเนินงานเพื่อเสริมอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอและปฏิบัติงานไม่ทันภายในกำหนดเวลาของทางราชการ ของสำนักบริหารกลาง สำนักส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และสำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และมอบหมายให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักบริหารกลาง ดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุมต่อไป

๒. ร่างระบบการติดตามผลดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่ประชุม กสม. ได้พิจารณาร่างระบบการติดตามผลดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนตามระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยการติดตามผลการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกอบด้วย ๔ ส่วน ได้แก่

๑. การดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนของ กสม.
๒. ระบบติดตามผลดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน
๓. แผนดำเนินการจัดทำรายงาน
๔. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการติดตามผล

และมีมติเห็นชอบในหลักการ และให้ปรับแก้ไขตามความเห็นของที่ประชุมโดยปรึกษาหารือกับนายพิทยา จินาวัฒน์ ที่ปรึกษาประจำ กสม. และมอบหมายให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. แนวทางการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน กสม. กับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย (UNDP)

ที่ประชุม กสม. ได้พิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงาน กสม. กับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย (UNDP) ซึ่งสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนได้สอบถามข้อมูลของสำนักต่าง ๆ ที่มีการดำเนินงานหรือแผนงานโครงการด้านสิทธิมนุษยชนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนเปราะบาง (Vulnerable Groups) ที่สอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับกรอบแนวทางการร่วมมือ และนำมาประมวลผลเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ในภาพรวม และได้ประชุมหารือแบบไม่เป็นทางการระหว่างผู้บริหารสำนักงาน กสม. ที่รับผิดชอบ และผู้แทน UNDP พร้อมด้วยผู้แทนสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เพื่อนำเสนอแลกเปลี่ยนร่างกรอบแนวทางการร่วมมือและร่างบันทึกความเข้าใจเบื้องต้น ให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน

โดยยึดกรอบการทำงานตามหน้าที่และอำนาจและความร่วมมือแบบหุ้นส่วนที่เท่าเทียม (Equal Partnership) ของทั้งสองหน่วยงาน โดยที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

๑. รับทราบร่างกรอบแนวทางการร่วมมือระหว่าง กสม. กับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประเทศไทย (UNDP) ในหลักการ ตามความเห็นของที่ประชุม

๒. เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่าง กสม. และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประเทศไทย (UNDP) ในหลักการ และปรับแก้ไขตามความเห็นของที่ประชุม และนำเสนอต่อที่ประชุม กสม. ด้านบริหาร เพื่อทราบอีกครั้ง

๓. เห็นควรให้สำนักงาน กสม. โดยเลขาธิการ กสม. เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

๔. มอบหมายให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. ร่างแผนปฏิบัติการประจำปีของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่ประชุม กสม. ได้พิจารณาร่างแผนปฏิบัติการประจำปีของ SEANF พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ซึ่งสมาชิก SEANF แต่ละสถาบันจะมีบทบาทนำในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. สิทธิมนุษยชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

บทบาทนำ: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของฟิลิปปินส์ (CHRP)

ผู้ประสานงานร่วม: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของอินโดนีเซีย (Komnas HAM)

และผู้ตรวจการแผ่นดินของติมอร์-เลสเต (PDHJ)

๒. ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

บทบาทนำ: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเมียนมา (MNHRC)

๓. การป้องกันการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

บทบาทนำ: กสม. ของไทย

๔. การเสริมสร้างให้ SEANF เป็นสถาบันที่น่าเชื่อถือ เป็นอิสระ และมีประสิทธิผล

๔.๑ การทบทวนโครงสร้างและกระบวนการของ SEANF

บทบาทนำ: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซีย (SUHAKAM)

๔.๒ การจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวและสำนักงานเลขาธิการถาวรของ SEANF

บทบาทนำ: คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของอินโดนีเซีย (Komnas HAM)

และที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบ และมอบหมายให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๓

ที่ประชุม กสม. มีมติรับทราบเรื่อง การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๓ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ แจ้งผลการดำเนินการตามความเห็นและข้อเสนอแนะของ กสม. เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะตามรายงานคู่ขนานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามกระบวนการ Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๓ และผลการพิจารณารายงานการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยตามกระบวนการ Universal Periodic Review รอบที่ ๓ ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council) ตามการประชุมสมัยที่ ๔๙

ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ มีข้อเสนอแนะจากประเทศต่าง ๆ แก่ประเทศไทย รวมจำนวน ๒๗๘ ข้อ จำแนกได้เป็น ๙ กลุ่มประเด็น ได้แก่

๑. การเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน
๒. การคุ้มครองสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง
๓. ร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน
๔. โทษประหารชีวิต
๕. สิทธิของกลุ่มเฉพาะต่าง ๆ
๖. สิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ
๗. นักปกป้องสิทธิมนุษยชน
๘. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
๙. ประเด็นอื่น ๆ โดยรับทราบเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเรื่องบุคคลหายสาบสูญโดยถูกบังคับ แต่เนื่องจากไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอ โดยไทยมีความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างครอบคลุม รวมถึงการออกกฎหมายที่จำเป็น

และที่ประชุม กสม. ได้มอบหมายให้สำนักงาน กสม. โดยสำนักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. กสม. หารือร่วมกับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการร่วมกันในการสื่อสารประเด็นสิทธิมนุษยชนให้เกิดการรับรู้ต่อสาธารณะในวงกว้าง

ที่ประชุม กสม. มีมติรับทราบเรื่อง กสม.วสันต์ พร้อมด้วยนางสาวรตญา กอบศิริกาญจน์ รองเลขาธิการ กสม. นายนรอรุจน์ สุนทรพุกก์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชน และเจ้าหน้าที่สำนักงาน กสม. ได้หารือร่วมกับ นายณัฐพงษ์ จารุวรรณพงศ์ รองผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ด้านการมีส่วนร่วม พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (ThaiPBS) องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในการสื่อสารประเด็นสิทธิมนุษยชนให้เกิดการรับรู้ต่อสาธารณะในวงกว้าง การสร้างความรู้ ความเข้าใจสิทธิมนุษยชน และร่วมกันขับเคลื่อนงานด้านสิทธิมนุษยชนในสังคม ผลการหารือเห็นควรกำหนดประเด็นเพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนหรือดำเนินงานร่วมกัน จำนวน ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. สิทธิในกระบวนการยุติธรรม
๒. ความรุนแรงในครอบครัว โดยเฉพาะความรุนแรงต่อเด็กและผู้หญิง
๓. คนไทยพลัดถิ่น คนไร้สถานะ คนไร้รัฐไร้สัญชาติ
๔. สื่อมวลชน โดยเน้นประเด็นการสร้างเกลียดชัง (Hate speech) และการกลั่นแกล้ง (Bully)
๕. ความหลากหลายทางเพศ (LGBT) โดยอาจขยายขอบเขตของประเด็นเป็นการจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วยเหตุแห่งเพศ เชื้อชาติ สุขภาพ หรือเหตุอื่น

ในการนี้ ที่ประชุม กสม. เห็นควรให้เพิ่มประเด็น “สิทธิสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิทธิชุมชน” รวมถึงพิจารณาขยายขอบเขตของประเด็น “ความหลากหลายทางเพศ (LGBT)” เป็น “การจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล” ซึ่ง กสม.วสันต์ จะหารือกับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทยต่อไป